

Santiago

Mamabuinore coyuiyebu Santiago básu ñi toivacaiye báquede paperayocare doce paiyajuboacavu Israecavu Jesúre ju aipõevare, ne joborõare jocarĩ dajocavuvu básavure, curãjivure apenoa joborõai. Santiago básu judíovacavu barejaquémavu. Jesucristoi yócu barejaquémavu. Majidivuvu ne dápiayere, toivacarejaquemavu diyocare ãniujva báquede 40-60 d.C. Aru apenvu ne dápiayere Santiago básu toivacarejaquemavu diyocare caiyoca areyoca Majeracu Jãmenijicui yávaiye mamaene coyutucubo jívai curiyoca jipocai ãniujva báquede 40-50 d.C.

Diyocaque napicõjenejaquemavu ina judíova Jesúre ju aipõevare ne ñájiyede (1:2-4, 12-18). Aru coyurejaquemavu Jesúre ju aipõevare aipe ðaiye jaũrõre (1:5-11, 19-27, 2:14-26, 3:13-18, 5:7-20) aru aipe ðaiye jaubenore (2:1-13, 3:1-12, 4:1-17, 5:1-6).

Santiago ñi meaicõjeino Jesúre ju aipõevare

(Mt 13.55; Mr 6.3; Hch 15.13; Gá 1.19; 1 P 1.1)

¹ Yu, Santiago, toivacavuvu mujare. Majeracu Jãmenijicare aru maje jabocu Jesucristore máre memecayubu yu. Meaicõjeivuvu mujare, jívure, doce paiyajuboacavu Israecavure, muje joborõare jocarĩ dajocavuvu básavure, curãjivure apenoa joborõai.

Põevare Jãmenijicui majiéde ñi jino

(Mt 7.7-11; Jn 16.23-24; Stg 3.13-17; 1 P 1.24-25)

2 Maja, jívu, torojjarã maja maje ũmei maje ñájiyede apejẽ ãmeque.

3 Que baru coreóvaivubu maja ñájivu baru dajocabevuva maje ju aiyede Jesucristore, pueno baju napinajivure maje ñájiyede. Que teni jári corevaivubu maja maje ju aiyede.

4 Me narijara maje ñájiyede, curãjivu meara matuiye yópe Jūmenijicui urõpe aru ye jaubequiyepe aivu mājare Jūmenijicui jãinore.

5 Apescu majacacu majibescu baru aipe ðaiye jaurõre úre, jēniajacurĩ Jūmenijicūque ũi cadatequiyepe ayu úre. Aru Jūmenijicū majide ðacūyume úre aipe ðaiye jaurõre. Que baru cadateiyabi pōevare jecūbecūva aru jarabecūva náre, ne jēniaiye boje úre.

6 Ūbenita ñai jēniañure, “Jãve yure cadatecūyume Jūmenijicū. Ðacacūyume ji jēniainore úque”, arĩ dáríaiye javu, ũi ju aiye boje Jūmenijicūre, “Jūmenijicū cadatequijichubi yure”, abecūva. Yópe pãcaiboa náraiyepe ũmevūque, nopedeca ñai pōescube arĩ dáríayū apenūmua “Majívu yū Jūmenijicū cadatecūyure yure”, aru apenūmua “Majibevū yū Jūmenijicū ũi cadatedu yure”, arĩ dáríayū. Ū nópe dáríayū cūináro ũi dáríaino, Jūmenijicū úre majide ðacūyure, ye dáríabebi ũ. Que baru pãcaiboapebu ũi dáríaiye.

7 Ñai pōescu nópe dáríayū ũi jēniaiyede Jūmenijicūque, maje jabocu Jūmenijicū ðacabecube úre yópe ũi jēniainore.

8 Ñai pōescu nópe dáríayū p̄caũmea cubi. Que baru coreóvaino ãmevū aipe ðaiye jaurõre úre

cainumua.

⁹ Jesúre jua ayu cava cunabecu, arevu ne couimua, “cõmaje ãrojacu aru bojecubecu”, bojecubi Jãmenijicui jãinore. Que baru torojujacurĩ ã ãi ãmei.

¹⁰ Ubenita Jesúre jua airõecu cava cunacu torojujacurĩ ãi ãmei coreõvayu ãi cava bojecubede Jãmenijicui jãinore. Uu baju cõiquíyebu yõre cõvua cõiyere.

¹¹ Aviá ãi cõari, bõrĩ, popovaiubi cõriáre. Que teni cõvua poporĩ, turĩ yaiyebu. Nopedeca ñai cava cunacu bõjacuyume, ãi vorĩ earĩduiyepedeca rueno baju cãvede. Que baru yõre cõvua bõjaiyere cõriáre, nopedeca ãi cava bõjaquiyebu cava cunacure.

*Maje ñájiye aru ãmeno ðaiyue
(1 P 1.23)*

¹² Torojubi ãi ãmei ñai põecu nariñua caiye iye ãi ñájiyede. Uu ñájiniburu yõboi ðajocabecuva ãi jua aiye de Jesucristore, Jãmenijicua bojedacuyume úre me. Cunave ðacuyume úre jãravu cõiméjãravu baquinóre. Que ðacuyume yõre “Ðacacuyumu yu mujare”, ãi aiye báquepedeca ina urivare úre.

¹³ Ácu põecu ãmeno ðaiyede ðáriayu bácu, yõre arĩdurĩ, “Jãmenijicua jujovaiubi yure”, abejacurĩ. Jãmenijicua jujovaimua ãmemi, ðacuyua ãmenore. Aru Jãmenijicua ye jujovabebi põecure, ãi ðaquiyere ayu ãmenore.

¹⁴ Quénora ácu põecu jujovaimua ðacuyua ãmenore, ãi baju jujovaiubi. Uu baju ãmeina ðaiyuede ðainomu úre yõre moacu ãi jãiyere cõ piaváinore, aru no yõboi nore ãi vorĩ nuíyere, põecu ãi jajovarĩ boaquíyere aiye úre.

15 Aru yópe juedoearĩburu yóboi juedocure pōeteiye jauépe, aru ñi bũsarĩburu yóboi úre yaiye jauépe, nopedeca pōescũ ñi dáriarĩburu yóboi ãmenore ãmeina teibi, aru ãmeina teniburu yóboi coatecũyũme ñi baju Jũmenijicure jarũvarĩ.

16 Mũja, jívn, jí ɯmara, járiajarã. Mũje bajumia apescure jũjovaicōjemejara. Dáriabejarã ɯbenina Jũmenijicũ ðayure mũje ãmeno ðaiyũede.

17 Quénora me matũiyede ðayũbe Jũmenijicũ. Caiye méne aru jaubede máre maje cũvaede jacorũivũbu maja cavarõ mearo Jũmenijicũi cãrõre jocarĩ, majerascũ Jũmenijicũi jíyede majare. Jũmenijicũ cũedarejaquemavũ ina cavarõcavũ miadáre ðaivũre. Aru nácapũravũ oatũvaivũ bũjoadama aru bótainore ðaðama. Ʋbenita Jũmenijicũcapũravũ ye oatũvabebi ñ. Cainũmũa cũinátũrũ cũbi. Aru ñi yávaiyede máre oatũvabebi cainũmũa.

18 Jũmenijicũrecabe cũre ðayũ majare apué ma-maeva yópe ñi ɯrõpe ñi yávaiye jáveque. Que teni yópe jẽidũa mama jũaidũa rũeno mearũare, nopedeca maja máre Jũmenijicũi pōeva mama cãrivũbu aru mearamu máre caivũ ñi cũedaimara rũeno.

Jũ aiye Jũmenijicũre jáve

19 Mũja, jívn, jí ɯmara, coreóvajarã iyede: Caivũ pōeva yaué járiajarãri me. Ʋbenita ðũibareca yávarĩ bújarãri me dáriarĩ adaivũ ne yávaiyede. Aru ðũibareca jarajarãri.

20 Pōescũ jarayũ baru, mearore ðayũ bũjobabebi yópe Jũmenijicũi ɯrõpe.

21 Que baru dajocajarã caiye ãmeina teiyede mũjare jarũvarĩ. Aru ðabejarã ãmenore. Meara

põevape j# ajarã iye yávaiyede jãvene, iye coiye báquede m#je ũmei yópe oteiye coiyepe joborõi. Iye yávaiye parué boje, meadaimara marajáramu m#ja.

²² Ŭbenita j#jovabejarã m#je baju. Ina járiai# iye yávaiyede jãvene quéda, dabev#va yópe iye ne bueiye báquepe, j#jovađama ne baju. Que baru đajarã m#ja yópe m#je bueiye báquepe iye yávaiyede jãvene.

²³ Ñai járiay# diede quéda, dabec#va yópe ũi bueiye báquepe, úrecabe ñai põescu jáñ#pe páy# ũi jivare jivar#que.

²⁴ Aru ũi járiburu yóboi, cūiná copedini n#ri jivar#re jocarĩ ar#metec#y#me ũi jáino mácarõre. Nopedeca cūiná# jáñ#me dabec#va aru apescu járiay#be dabec#va. Ne dabe boje, ar#metedama cūiná# ũi jáino mácarõre aru apescu ũi járiaino mácarõre. Que teni cūiná# ũi jáino mácarõ aru apescu ũi járiaino mácarõ bojec#bev# náre.

²⁵ Ŭbenita ñai me dáriarĩ buede n#ñ# J#menijic#i đaicõjeiyede aru ar#metebec# ũi járiaino mácarõre diede, quénora đay# yópe ũi bueiye báquepe, úrecabe toroj#cu bac#y# ũi ũmei ũi j# aiyeque diede. Aru J#menijic#i đaicõjeiye métamu aru ja#bebu. Que baru ñai põescu ũi đaiy#e boje diede cõjeim#pe amemi.

²⁶ Ácu põescu dáriay# baru ũi baju j# ay# J#menijic#re me, #benita amaina yávaicõjeñ# maru ũi baju, úrecabe j#jovay# ũi baju. Ŭrecabe #benina j# arĩduy# J#menijic#re.

²⁷ Ŭbenita ñai j# ay# J#menijic#re jãve, aru meac#, aru amaina tebec# majerac# J#menijic# ũi jáinore, úrecabe cađatey# ina tẽumarare aru ina

nomiópevare máre. Aru úvacari đabebi āmenore yópe ijāravъcavъ Jūmenijicъre jъ abevъ ne đaiyere.

2

*Jāmejara arevъ pđevare me arevъ pъeno
(Mt 5.21, 27; 19.19)*

¹ Mъja, jívъ, maje jabocъ meacъ baju Jesucristore jъ aivъ, jāmejara arevъ pđevare me arevъ pъeno.

²⁻³ Ecoyъ baru mъje cójjiñami cūináсъ ũmъ cъve cъvacъ, āmuyo adaitarabъa úruque aru meacaje cuitótecajede máre doyъ, aru ecoyъ baru mъje cójjiñami apеcъ ũmъ máre, cъve cъvabecъ, cōmaje ārojacъ, aru meamecaje javеcаcаje cuitótecajede doyъ, ne ecoiyede, mъja me jāri ñai cъve cъvacъre aivъ baru úre, “Dobajacъ mъ yo dobarō mearore”, ũbenita āme jāri ñai cъve cъvabecъre aivъ baru úre, “Nújacъ mъ nore o dobajacъ joborōi ji cъboba yebai”, mъje nópe đaru, meamejebu no.

⁴ Que đaivъ baru, mъjavacari pъcaŭmea cъvъ. Apevъre jāivъ baru me baju arevъ pъeno, beoivъbu arevъ bojесъrivъre mъje jāru aru jarъvaiвъbu arevъ bojесъbevъre mъje jāru. Que dáriaru, āmenotamu.

⁵ Mъja, jívъ, ji ũmara, járiajarā. Javede Jūmenijicъ beorejaquemavъ ina ijāravъcavъ cōmaje ārojarivъ cъve cъvabevъre, ne jъ arājiyere ayъ úre cъve cъvarivъre bārājivъ ne Jūmenijicъi jaboteinocavъ bae boje yópe ũi aiye báquepedeca. Jūmenijicъ “Mearo đacacъyъmu yъ mъjare”, arejaquemavъ ina ũrivъre úre jāve.

⁶ Ŭbenita mъjacarpŭravъ cъyoje đaivъbu ina cъve cъvabevъre. Ina cъve cъvarivъrecabu ñájine đaivъ

mujare. Nárecabu jabu_uboiv_u mujare jabova ne ãmeina teiv_ure jēniari jāiñami.

7 Mujavacari “Jesucristo jinamu maja”, aiv_ubu, muje ju aiye báque boje úre. Ubenita nárecabu ãmeina yávaiv_u Jesucristore, muje pueđaim_ure.

8 Jūmenijic_u toivaicōjenejaquemav_u ũi yávaiyede ũi đaicōjeino mácarō p_ueno par_urō cōjeinore, yópe arī: “Ujac_u mícure yópe mi uepe mi baju”, arī toivaicōjenejaquemav_u. M_uja đaiiv_u baru jāve yópe yo cōjeinore, mearo đaiiv_ubu m_uja.

9 Ubenita m_uja jāiv_u baru arev_u pōevare me arev_u p_ueno, ye jecubev_u caiv_ure cūináturara. Que teni ãmeno đaiiv_ubu m_uja, muje ju abe boje Jūmenijic_u đaicōjeiye báquede aru muje vainí t_uiye boje diede.

10 Pōecu ju arī đaiyarīduy_u baru Jūmenijic_u đaicōjeiye mat_uiyyede, ubenita quéno cūinájino cōjeinore đabecu baru, boropateibi ũ Jūmenijic_u jāinore ũi ju abeni, vainí t_ujuo_upe caiye diede.

11 Jūmenijic_uvacari “C_ubejarã arev_uque mujemareb_uc_uvare jar_uvarĩ”, arejaquemav_u. Aru ũ máre “Boarĩ jar_uvabejarã pōevare”, arejaquemav_u. Que baru m_uja cubev_u baru arev_uque mujemareb_uc_uvare jar_uvarĩ, ubenita boarĩ jar_uvav_u baru pōevare, mujarecabu ju abeni, vainí t_uiv_u Jūmenijic_u đaicōjeiyyede.

12 M_uja coreóvav_ubu Jūmenijic_u jāri coy_uc_uy_ure méne o ãmene muje đaiyyede. J_uc_uy_ume aipe ãrojaene diede, yópe ũi đaicōjeiye me, aru ye jaube, aru b_uoimarare đabepe máre. Que baru me yávajarã aru me đajarã máre yópe Jūmenijic_u arōpe.

13 Jāmenijicū cōmaje āroje jāmesū nājine đacūyme ñai pōesū cōmaje āroje jāmesūre ũ jicūre. Ūbenita jidūé jaubequiyebu ina cōmaje āroje jāivūre arevūre Jūmenijicūi nājiovaquijāravū baquinói pōevare, ne āmeina teiye boje.

*Pōeva ne đaiye me bojecurō ne yāvaiye pūeno
(Ro 4.3)*

14 Mūja, jívū, járiajarā. Ñai pōesū couūyū “Jū aivū yū Jesucristore”, ũbenita mearore đabecūvacari, ũbenina couūgīduibi ũ jū ayūre. Ye baju āmevū no jū aino jāve āmeno. Pōesū ũi jū aino nóre painoque meadaimū macūyú būojabebi.

15-16 Cūinácū mūjacacū o cūináco mūjacaco cūvabedu cuitótecajede aru āiyede máre, aru náre “Me nūjara mūja. Cūmajara mūja me aru me javatejarā máre” mūje aru, ũbenita mūjavacari ye jíbedu náre ne doiyeva aru ne āiyeva máre, meamejebu no. Ye baju āmevū mūje que đaiye.

17 Quédecabu ñai pōesū ayū “Jū aivū yū Jesucristore”, ũbenita mearore đabecūva. Ñai jū ayū jāve āmemi.

18 Aru apesū ũi aru: “Mū jū ayūbu Jesucristore aru yū mearore đayūbu”, yóre arī, couūjebu yū: “Jāđovajacū yūre mi jū aiyede Jesucristore mearore đaiye cūvabecūva. Aru yúcapūravū jāđovaquijivū mūre ji jū aiyede úre ji mearore đaiyeque”. Que ajebu yū.

19 Mū coreóvayūbu Jūmenijicū cūinácūra cūcūre. Mearotamu no mi coreóvaino. Abujuva máre coreóvadama Jūmenijicū cūinácūra cūcūre. Aru úre jidūrivū bidiyama na. Ūbenita ne coreóvaiyede úre cadatebevū náre.

20 Mн, ārumecн, jāđovaquijivн мнre pōecн ũi jн айede mearore đabecнva jн айe jāve āmene aru cađatebede ũre.

21 Jāmenijicн jārejaquemavн majeñecн mácнre, Abraham mácнre, boropatebecнre, ũi бнoiye báquede mamacнre, Isaac bácнre, ũi boarĩ, juarĩ jícaquiyere ayн ũre Jāmenijicнre, yópe Jāmenijicнi đaicōjeino mácarōpedeca ũre.

22 Que teni coreóvayнbu мн Abraham mácнi jāđovaiye báquede ũi jн айe báque Jāmenijicнre jāvene ũi đaiye báqueque. Aru ũi đaiye báqueque jāđovarejaquemavн ũi jн айe báque ye jaubede.

23 Que teni vaidéjaquemavн yópe Jāmenijicнi айe báquepedeca. Abraham mácнrã Jāmenijicн toivaicōjenejaquemavн ũi yávaiyede, yópe arĩ: “Abraham jн arejaquemavн Jāmenijicн ‘Yópe đacнyнmu’, ũi айe báquede ũre. Que baru Jāmenijicн соyнrejaquemavн ũre, ‘Boropatebecнbu мн ji jāinore’ ”, arĩ toivaicōjenejaquemavн. Aru Abraham mácн, “Jāmenijicнi yóvaimнe”, ne aimн marejaquémavн.

24 Que baru coreóvaivнbu мнja Jāmenijicн соyнyнre, “Boropatebevн мнja ji jāinore”, ina pōeva mearore đaivнre. Ũbenita pōecн quénora соyнyн baru “Jн айвн yн Jāmenijicнre”, jaвн ũre Jāmenijicнi jāinova.

25 Quédecabe ico nomió máco, ði baju bojedado ũmнvare āmenore đado báco náque, ði āmiá Rahab. Jāmenijicн jārejaquemavн ð mácore boropatebecнre ði đaiye báqueque. Ő máco соpн etarejaquemavн ina Josué bácнi jaroimara mácavнre. Aru cađatedejaquemavн na mácavнre máre, ne dupini

nurajiyere ado òi jádovaiye báquede na mácvure arema, ne dupini n̄ima mácarõre.

²⁶ Que baru yópe p̄õesa ùme s̄abesa, yaiyú b́acupe, nopedeca ñai p̄õesa mearo ðabesa ju ayu J̄umenijicare jáve ãmemi. Caðatebebi ù. Aru ùi ju aiye bojesubevu.

3

Maje jemedo yávaino

¹ M̄aja, jívu, járiajarã. M̄aja, bueipõeva, bueivu arevure J̄umenijicui yávaiyede ùi toivaicõjeiye báquede maje buedu jáve ãmene, J̄umenijicu ñájine ðacuyume majare arevu p̄eno baju. Que baru obedivu m̄jacavure bueiye jaubevu arevure.

² Caivu maja vainí turí ãmeno ðaivubu obedinm̄ua. P̄õesa s̄asa baru vainí turí ãmeno ðabesa cainm̄ua ùi yávaiyeque, ñai p̄õesa measa baju bájebu. Esi baju me mat̄iyeda ðaicõjejebu.

³ Quĩjiyo cõjeiyo t̄auyore epeivubu maja caballore ùi jjecamui, n̄icõjenajivu ùre cõjeimeaque ãri maje n̄iyurõi. Que teni ju are ðaivubu ùre aru ùi baju me mat̄iyeda ðaicõjeivubu maja.

⁴ Quédecabu jíadocũ uracũque. Uracũ bajubu. Aru ùmevu parurõ coru jariivu. Ubenita jipocateipõesa n̄icõjeimi dicũre quĩjive jaravaiveque ãri ùi n̄iyurõi.

⁵ Quédecabu maje jemedoque. Quĩjinomu maje jemedo. Ubenita maje quĩjie yávaiyeque urarõ ðaivubu maja. Nopedeca quĩjino toaque macarõ urarõ éiyavu.

⁶ Aru maje jemedo toapebu. Yópe toa éiyere caino macarõre, nopedeca maje jemedo

ãmedaivꝛu maje baju matuivꝛede. Aru ñai abujuvai jabocꝛvacari iye ãmeina ðaiye ðare ðayꝛbe. Maje yávaiyeque ãmeina ðaivꝛbu aru ñájine ðaivꝛbu máre yópe abujuvai cꝛrõ, toabo cūimébo, ãmeina ðaiyepe aru ñájine ðaiyepe máre.

⁷ Maja, põeva, ðaicõjeni buojaiivꝛbu caiyajuboa ãimayajuboacavꝛe: macarõcavꝛu jijecꝛrivꝛe, aru míjinare, papeivꝛe, aru jiacavꝛe máre.

⁸ Ubenita põecu cubebi ðaicõjeni buojayꝛu ãi jemedore. ãmeina yáviyede dajocarĩ majibevꝛu maja. Yópe ãða jĩmaque ãi ijetede ðaiyepe ãi cūiyede, nopedeca maja máre ijié ðaivꝛbu maje yávaiyeque.

⁹ Maje jemedoque mearore jíivꝛbu majepacꝛu Jūmenijicꝛe. Aru no jemedomiareca ãmeina yávaivꝛbu maja põevare, ina Jūmenijicꝛi cꝛæðaimara mácavꝛe úpe paivꝛe.

¹⁰ Cūinácamu jijecamuque yávaivꝛbu méne aru ãmene máre. Mꝛja, jíivꝛu, que ðaru meamevꝛu.

¹¹ Macajia cubevꝛu oco me aru oco jāme máre pĩapóri cūinátꝛꝛa.

¹² Aru mꝛja, jíivꝛu, higueraçꝛe olivora jēiye buojabevꝛu. Aru úyaimure máre higueraçꝛa jēiye buojabevꝛu. Quédeca oco yuquiraque aru oco me etarĩ buojabevꝛu cūináro oco pĩapóinore jocarĩ.

Majié jãve (Stg 1.5)

¹³ Mꝛjacacꝛu apꝛecꝛu cꝛꝛꝛu baru majicꝛu aru jápiarĩ eayꝛu, jáðovajacꝛĩ ãi majiéde aru ãi jápiarĩ eaiyede ãi mearo ðaiyeque, “¿Meacꝛu bárica yꝛu apꝛevꝛu pꝛeno?” arĩ dáriabecꝛva.

¹⁴ Ubenita mꝛjacacꝛu apꝛecꝛu cꝛꝛꝛu baru ãmei jorojĩñꝛu ãi ũmei aru cadateiyꝛꝛꝛu ãi baju apꝛevꝛu pꝛeno,

“Me majiṽu ỹu”, boroc̃ueque ar̃i dáriabejacur̃i. Épe ráỹube ubenina aỹu, jávene majibes̃u.

¹⁵ Éi majié jáve ámeṽu. J̃amenijic̃u j̃iye ámeṽu. Quénora iye majié ij̃araṽunquebu. Aru p̃õeva ne ur̃õpe ỹõpe áimara dáriabeṽurebu. Aru abujuṽai dáriaiyequebu máre.

¹⁶ P̃õeva joroj̃iṽu baru aru cadateiỹuriṽu baru ne baju areṽu p̃eno, c̃arjoṽadama ne bajumia aru dadama caino ámenore máre.

¹⁷ Ubenita J̃amenijic̃u majide daỹube p̃õevare majié jáveque. Mamar̃um̃re ina p̃õeva majidiṽu me J̃amenijic̃u jiede caino mearo ðaiṽubu. Aru c̃arjimine ðaiṽubu. Cadateiṽubu areṽure. Jijec̃ubeṽuva c̃uriṽubu areṽuque. C̃õmaje ároje jáiṽubu areṽure. Puedaiṽubu areṽure. Jáiṽubu caiṽure c̃uinátur̃ura, jámeṽuva areṽure me areṽu p̃eno. P̃ucaĩmea cubeṽubu. Aru mearore ðaiṽubu. Québu ina p̃õeva majidiṽu J̃amenijic̃u majiéque.

¹⁸ Na c̃arjimine ðaiṽubu caiṽu areṽuque, c̃ur̃ajiṽu ðaiṽu me.

4

Maje yóṽaiye ij̃araṽucaṽuque jaṽeṽu majare
(Mt 6.24; 23.12; Lc 16.13; 1 P 5.5-6)

¹ ¿Aipe teni boaṽuba m̃ja m̃je baju? Aru, ¿aipe teni ádamateiṽuba m̃ja m̃je baju? M̃je ámeina ðaiỹue ỹõpe mauc̃ṽaerebu m̃je dáriaiyeque.

² M̃ja uriṽu baru arej̃iene aru eabeṽu baru diede, boar̃i jar̃ṽaiỹuriṽubu p̃õevare, c̃var̃idur̃ajiṽu diede. Aru m̃ja áujiṽu baru arej̃iene aru c̃variṽu b̃ojabeṽu baru diede,

maucɨvarĩ boaivɨbu, cɨvarĩdurãjivɨ diede. Mɨja cɨvabevɨtamu, mɨje jẽniame boje Jũmenijicɨque.

³ Mɨje jẽniariduiyede Jũmenijicɨque, jẽniariduiɨbu yópe jaɨbenope mɨjare mɨje dáriaiye ãmeque. Quéda jẽniariduiɨbu Jũmenijicɨque, sojɨquiyepe aivɨ mɨje ãmeina ðaiyɨede. Que baru mɨja jacorɨbenamu mɨje jẽniariduiye báquede.

⁴ ãmena bajutamu mɨja. Jũmenijicɨre jarɨvarĩ dajocaiyɨrivɨbu mɨja yópe nomió ãmecoí dajocaiyepe jímarepacɨre jarɨvarĩ. Ina yóvavɨ ijãravɨcavɨre ne ãmeina teiyeque yópe ne baju ɨrõpe maucɨvarivɨbu Jũmenijicɨre. ¿Coreóvabenarɨ mɨja diede? Jãve mɨja me coreóvavɨbu diede. Que baru ácɨ pðescɨ yóvavɨcɨ ijãravɨcavɨre ne ãmeina teiyeque yópe ne baju ɨrõpe, árecabe maucɨvacɨ Jũmenijicɨre.

⁵ ¿Dáriavɨrũ mɨja Jũmenijicɨi toivaicõjeiye báquede ãi yávaiyede ɨbenina? ¡Que ãmevɨ! Yópe arĩ, toivaicõjenejaquemavɨ ã: “Jũmenijicɨ cɨedabedejaquemavɨ pðeva jorojĩnavɨre. Maje ũmene Jũmenijicɨi epeiye báquede majare, maucɨvare ðabevɨ arevɨre”, arĩ toivaicõjenejaquemavɨ.

⁶ Aru Jũmenijicɨ pɨeno baju cadateibi majare ãi me boje. Que baru yópe arĩ, Jũmenijicɨ toivaicõjenejaquemavɨ ãi yávaiyede: “Jũmenijicɨ maucɨvaibi ina ‘¿Meara márica arevɨ pɨeno?’ aivɨre. Ʋbenita ãi me boje cadateibi ina ‘Arevɨ cãchinotamu mɨja’, aivɨre”, arĩ toivaicõjenejaquemavɨ.

⁷ Jɨ ajarã mɨja Jũmenijicɨre, mɨje ðarãjiyepe

aivн уóре ñi urõpe. Маусвajarã ñai abujuvai jabocure, мње ðabenajiyere aivн уóре ñi urõpe. Aru que ðaru, ñ dupini нссуyme мјjare jocarĩ.

⁸ Рвeно baju coreóvaiуjarã Jūmenijicure. Aru que ðaru, Jūmenijicу мјjare coreóvare ðасуyme úre. Мјja, āmeina teivн, ðajocajarã мјje āmeina teiyede. Мјja, рсаўmea сурivн, oatvajarã мјje ðápiayede, мјje uede cūinárora Jūmenijicure aru ijāravнquede máre.

⁹ Мјje que ðápiaye boje, ñájijara, ojarã, aru chõjara мјja. Уurivн baru, ðajocajarã мјje уuriyede aru ojarã. Aru torojurivн baru, ðajocajarã мјje torojuede aru chõjara.

¹⁰ Que baru, “Apeвн cāchinotamu ун”, ajarã мјja Jūmenijicure, ñi caðatequiyepe aivн мјjare ñi parueque. Que teni Jūmenijicу мearore jicсуyme мјjare.

Соуиye јавевн мајаре аревнre ne ðaiyede

¹¹ Мјja, јivн, yávabejarã āmenore caivн ne jápiayede apeвнi borore. Ñai соууу āmenore ñ jicнi borore aru “Āmeina teivн мн” аун úre, úrecabe yávayн āmenore Jūmenijicнi ðaicõjeiyede. Ñai que аун, “Āmetamu Jūmenijicнi ðaicõjeiye”, ауube. Мјja yávavн baru āmenore Jūmenijicнi ðaicõjeiyede, мјja јu abevн diede. Quéнора мјja ðaivнuвн уóре мјje baju urõpe.

¹² Ћbenita Jūmenijicу cūinácурabe ðaicõjeñн мајаре. Aru Jūmenijicу cūinácурabe соууу маје ðaiye méne o āmene máre. Que baru úrecabe cūinácуra meadayн buojaibi pðevare, ne ñájimenajiyere аун ne āmeina teiye boje. Aru

úrecabe cūinácura jaruvayv ɓɔɔjaibi pǒevare, ne ñájinajiyere ayv ne ãmeina teiye boje. Ƴbenita mɔjacarpŭravv ye ãmenore coyarĩ ɓɔɔjabevv arevvi borore.

Pǒeva aipe vaiquíyede javenare ne majibeno

¹³ Caride me járiajarã mɔja yópe arĩ dáriaiyv: “Caride o javenare nɔrajarev ɓɔɔja areno ñmaroi. Mautenajarev ɓɔɔ cūináɔjv memeni, bojedarĩ, earãjivv ɔre tãuturare aru cãvede máre”, aivvbu.

¹⁴ Mɔja ye coreóvabevv aipe vaiquíyede javenare. Coreóvabevv aipiyede mɔje yainájijãravv baquinóre. Mɔje arɔgǒ yópe painomu abobicope. Yópe abobico járorĩ, maumena bíjaiyere, nopedecabu mɔje arɔgǒ máre maumena cūino.

¹⁵ Que baru yópe arĩ dáriaiye javv mɔjare: “Jãmenijicv ɔru, cãrĩ, memeni, ðarãjarev ɓɔɔrejẽne”. Que aipe javv.

¹⁶ Ƴbenita mɔjacarpŭravv boroteivvbu mɔje baju majiéque, Jãmenijicv majiéde jaruvarĩ. Ƴbenina “Jãmenijicv javbebi mɔjare”, arĩ dáriarĩduivvbu mɔja. Que ðaru ãmenomu.

¹⁷ Ñai coreóvayv ðayv méne, ðabecv baru méne yópe ɔi coreóvaiyere, ãmeina ðayvbe ũ, ũi ðabe boje yo mearore ðayv majicvpe.

5

Majicaino cãve cãvarivv

(Mt 6.19)

¹ Caride járiajarã mɔja, cãve cãvarivv. Codobovorĩ ojarã mɔja mɔje ñájinajinore.

² Mɔje cãve pojeiyebu. Aru mɔje doiye bo-comiva ne ãiyebu.

³ Aru mąje tauturatavava, úru aru plata máre, cąra etaiyebu. Iye cąra etaiye jáđovaiṽ mąje cadatebe báquede ina cōmaje ārojarivṽre mąje cąveque. Que baru mąja űájinajivṽbu yópe pđescı űájiyere toa ěiyede ĩi bajure. Mąja jėivṽbu mąjeva ąrarō cąvede ijāravṽa, bąojaijāravṽare, Jūmenijicı űájiovaquijāravṽ baquinó jipocai pđevare, ne āmeina teiye boje.

⁴ Jārijide apa. Ina memecaivṽ mąjare mąje jioai chıoivṽ codoboboivṽbu, mąje jıbe boje iye bojedaiye jaúede náre, ne memecaıye báque boje. Ina mąje jıjovaimara, mąje bojedabemara, ne boro coyıűı adaiyede járiaibi űai Jūmenijicı, caivṽ ijāravṽcavṽ ne jabocı.

⁵ Ijāravıi torojıűı cırivṽbu mąja mąje ąre cąveque. Ūrabıcıvabu mąje āıye boje méne. Que baru yópe oteiāımacı coreóvabescıpe pđevai jíyede úre ąrarō āınore, đarājivṽ jıacıcıre ne boarājiye jipocai úre, nopedeca mąje űájinajijāravṽ baquinó edaquiyebu mąjare, corebevare.

⁶ Mąjacarpūravṽ āmenore coyıűı űájicōjeivṽbu aru boarı jarıvaivṽbu máre ina cōmaje ārojarivṽ mearare. Ūbenita nácapūravṽ maucıvabema mąjare.

*Pđeva ne napıyeque ne jėniaino Jūmenijicıque
(Mt 5.34-37; Mr 6.13; Lc 10.34)*

⁷ Mąja, jívṽ, caride napini corejarā mąja mąje jabocı Jesucristoi copaidaquiyede. Dáriajarā űai oteyare. Napini coreibi ĩcıyı iye jėıye bojescıede. Napini coreibi mama ocainore aru ocaino yóbocarōre máre. Aru no yóboi, jėiyede ĩűı bąojaibi.

8 Quédeca m̄ja máre napini corejarã. Parure ðajarã m̄je ũmene. Caijãrav̄na vainíburu yóboi, Cristoi copaidaquino p̄eno joabenotamu.

9 M̄ja, jívn̄, boro soūn̄ĩ adabejarã m̄jev̄re m̄je ñájiye boje. Que ðaru, m̄javacari ñájine ðaimara m̄rajiv̄bu. J̄menijic̄recabe ñájine ðaȳn̄ p̄evare ne ãmeina teiye boje. Aru ãi náre ñájine ðaquino joabenotamu.

10 M̄ja, jívn̄, dáriajarã ina J̄menijic̄i yávaiyede soūnc̄aip̄õeva m̄cav̄re. Ne ñájiye báquede napini coredejaquemav̄n̄ na m̄cav̄n̄. Napedeca napini corejarã m̄ja.

11 Toroj̄riv̄ntamu maje j̄ainoi ina napiv̄n̄ caiye iye ne ñájiyede. Javede járiadv̄n̄ m̄ja Job b́c̄i borore. Coreóvadav̄n̄ m̄ja urarõ ñájiye báquede napir̄n̄ m̄c̄re Job b́c̄re. Aru J̄menijic̄i c̄m̄aje ãroje j̄aiye boje aru ãi mearo ðacaiȳe boje p̄evare Job b́c̄i ñájiniburu yóboi, J̄menijic̄n̄ mearo ðacar̄ĩ b̄ojarejaquemav̄n̄ ã m̄c̄re.

12 M̄ja, jívn̄, caiye m̄jare jaúé p̄eno yo c̄ináro jār̄õtam̄. M̄je yávaiyede j̄eniamejara cavarõ mearo J̄menijic̄i c̄r̄õcav̄re aru ijãrav̄ncav̄re máre, ne ðare ðarãjiyere aiv̄n̄ m̄jare yópe m̄je j̄eniaiyepedeca. Quénora cain̄m̄na boroc̄bevn̄va soūn̄jarã yávaiyede j̄avene, jābequiyepe aiye m̄jare cavarõ mearoc̄ac̄i ãmiáque aru ijãrav̄nc̄ac̄i ãmiáque máre, p̄eva ne majinajiyere aiv̄n̄ m̄ja yávaiyede j̄avene soūiv̄re. M̄je yávaiyede, nurié jā aiȳriv̄n̄ baru, jā ajarã, aru bi aiȳriv̄n̄ baru, bi ajarã quénora, J̄menijic̄i ñájine ðabequiyepe aiv̄n̄ m̄jare.

13 Ap̄c̄n̄ m̄jac̄c̄n̄ ñájiñ̄n̄ maru, j̄eniajac̄n̄ĩ ã

Jūmenijic̄que. Aru apes̄ m̄jacas̄ toroj̄m̄ baru, yūriajac̄gī, j̄ic̄ūm̄ mearore Jūmenijic̄re.

14 Aru apes̄ m̄jacas̄ ijim̄ maru, cutujac̄gī ina Jesure j̄ aiv̄re coreip̄devare, ne jēniarajiyere ayū ūre maje jaboc̄ Jesucristoque ne yuaiyede ūra olivo āmic̄ric̄ jēid̄na córoque.

15 Aru ne jēniayede “Jesucristo meadarī ma-jic̄tame”, ne aḡī dápiaru, ñai ijim̄ meadaim̄ mac̄yūme. Maje jaboc̄ Jesucristo meadac̄yūme ūre. Aru ijim̄ mács̄ baru ūi āmeina teiye báque boje, Jūmenijic̄ ām̄metec̄yūme diede.

16 Que baru coȳjarā m̄jev̄re m̄je āmeina teiyede. Aru jēniajara Jūmenijic̄que m̄jev̄re, ūi meadaquiyere aiv̄ m̄jare. Ñai p̄des̄ meacs̄ Jūmenijic̄i jāinoi, ūi jēniayede Jūmenijic̄que, jāve Jūmenijic̄ járiaibi aru cađateibi ūre yóre ūi jēniayere.

17 Ñai Jūmenijic̄i yāvaiyede coȳcaip̄des̄ Elías majare ráyū barejaquémav̄. Paruēque jēniarejaquemav̄ ū Jūmenijic̄que, ocabequiyere ayū. Que baru ocabedejaquemav̄ ūi joborōi yóbesc̄riñ̄na coric̄ai.

18 Aru bedióva cojedeca jēniarejaquemav̄ Jūmenijic̄que, ocaquiyere ayū. Que baru ocarejaquemav̄. Aru p̄eva ne oteiye báque b̄cs̄rejaquemav̄.

19-20 M̄ja, j̄iv̄, járiajarā. Apes̄ m̄jacas̄ ūi da-jocarū ūi j̄ aiyede iye yāvaiyede jāvene, aru apes̄ j̄ are đayū baru ūre diede cojedeca, ñai oat̄vare đayū apes̄re ūi dápiainore, ūi đajocaquiyere ayū ūi āmeina teiyede jar̄varī, ūi j̄ aquiyere ayū iye yāvaiyede jāvene cojedeca, meadaibi ūre, ūi

ñájimequiyere ayu ñi ãmeina teiye boje. Que baru J̄menijic̄a jar̄vac̄aȳme caiye ñi ãmeina teiye báquede. Aru ã̄metec̄aȳme diede máre. Coreónajarã m̄ja diede. Quénoramu.

Majepacá jūmenijicui yávaiye mamaene coyñitucubo

New Testament in Cubeo (CO:cub:Cubeo)

copyright © 2009 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Cubeo

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Cubeo [cub], Colombia

Copyright Information

© 2009, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Cubeo

© 2009, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses,

please contact the respective copyright owners.

2014-04-22

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files
dated 29 Jan 2022

dbd749ed-4c37-5cd8-b20e-caf1f8ff5885